

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

О. Бірюкова

« 29 » жовтня 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕНДЕРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

підготовки магістрів

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Сорокіна Олександра Сергіївна, к.філос.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № _____ від “___” _____ 2024 р.

Завідувач кафедри соціології

(підпис)

В.О. Скворець
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Т.О. Ратушна

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: sorokina.soc@gmail.com

Телефон: 063 711 22 15

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Telegram за номером 063 711 22 15

Кафедра: соціології, 4 корп. ЗНУ, ауд. 309, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу «Гендерні дослідження» є формування у студентів цілісного уявлення гендерного дискурсу, практик та суспільних дискусій, пов'язаних з питаннями гендеру. Вивчення курсу передбачає ознайомити студентів із специфікою предметного поля гендерних досліджень; формування знання щодо провідних концепцій гендеру, пріоритетними напрямками дослідження у галузі, понятійного апарату та методології гендерних досліджень; розвиток навичок аналізу та діагностики гендерної взаємодії та гендерних конфліктів.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Соціальний маркетинг», «Інституціональна соціологія», «Соціологія цінностей».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	6 год.	2 год.
Семінарські заняття	6 год.	2 год.
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	78 год.	86 год.
Консультації	Кількість: 2 год. особисті – середа, 16.0-17.00, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: sorokina.soc@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3655	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.
СК09. Здатність презентувати результати наукових досліджень і готувати наукові доповіді та публікації.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
СК10. Здатність обирати методологію та зіставляти результати різних соціологічних досліджень.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
СК11. Здатність аналізувати новітні досягнення теоретичної соціології, які є основою для формування критичної соціологічної саморефлексії у процесі пізнання складної соціальної реальності	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.
РН01 Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.
РН02 Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.
РН05 Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
РН11 Обрати методологію та зіставити результати різних соціологічних досліджень.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.
РН12 Аналізувати новітні досягнення теоретичної соціології, як основу для формування критичної соціологічної саморефлексії у процесі пізнання складної соціальної реальності.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Концептуальні засади гендерної теорії.

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Гендерні дослідження»

Поняття гендерної соціології, передмови її виникнення, об'єкт та предмет. Сприйняття гендерної соціології громадськістю. Гендерна ідентифікація та гендерна нерівність. Основні поняття курсу «Гендерні дослідження»: «стать», «гендер», «патріархат», «матріархат» (гінеократія), «сексизм», «гендерна рівність», «емансипація», «фемінізм». Засоби виразу статевої нерівності в суспільствах. Напрямки гендерної соціології (ліберальний, соціалістичний, радикальний). Гендерні теорії: гендерних відмінностей, гендерної нерівності, гендерного пригнічення, структурного пригнічення. Методологія гендерних досліджень. Кількісні (контент-аналіз, опитування) та якісні (біографічний, етнографічний, аналіз щоденників, фокус-групи) методи.

Тема 2. Гендеризація родини.

Традиційна модель шлюбу. Трансформація форм сімейного життя (за Л. Стоуном): відкрита родова родина; ізольована патріархальна родина; замкнена нуклеарна родина. Традиційна нуклеарна родина, інституційні механізми її підтримки та розподіл ролей, особливості інтеграції у спільноти різного типу, розподіл відповідальності. Модель нуклеарної родини Т. Парсонса. Модифікація у системі родинних відносин ХХст. Гендеризація хатніх обов'язків. Статистичні дані розподілу за країнами світу. Гендерна специфіка особливості шлюбу. Д.Бернард та концепти «шлюб для неї» та «шлюб для нього». Гендерні проблеми сучасної родини. Насильство в родинах. Політика багатоманітності форм родини в сучасних суспільствах.

Тема 3. Гендерна соціалізація дітей.

Поняття та особливості гендерної соціалізації. Гендерна обумовленість спілкування із новонародженими. Гендерна соціалізація дітей дошкільного віку. Навчання гендерній поведінці: особливості спілкування, використання гендерно маркованих іграшок, демонстрація типових ролей, прив'язування зовнішнього вигляду до гендерних стереотипів. Образи традиційної поведінки. Елементи гендерної нерівності та асиметрії у вихованні хлопчиків та дівчат. Роль батьків у гендерній соціалізації. Гендерні аспекти соціалізації у шкільному віці. Формування гендерних стереотипів. Концепція взаємодоповнюваності Т. Парсонса. Конструювання гендерної ролі дитини (маніпуляція, вербальна апеляція, каналізація, демонстрація діяльності).

Тема 4. Гендерна проблематика в соціологічних дослідженнях.

Гендерний дискурс к класичній соціологічній теорії. Біологічний детермінізм. Гендер як соціальна роль соціальний конструкт. Гендерна проблематика у класичній соціологічній теорії (Е. Дюркгейм, Г. Зіммель, Т. Парсонс). Виникнення фемінізму як соціальної теорії. Фемінізм як реакція на становлення нової економічної системи. Рух суфражисток, інтелектуальний жіночий рух, постмодерністський фемінізм. Створення теорії патріархату. Марксизм та гендерна теорія (К. Маркс, Ф. Енгельс). Психологія та його вплив на гендерну теорію (З. Фрейд, А. Адлер, К. Хорні). Сучасні напрямки розвитку гендерної теорії (теорія статевої ролі, пост-структуралістська та постмодерністська теорії, матеріалістичний фемінізм, соціальне конструювання гендеру, «кольоровий фемінізм»).

Тема 5. Гендерні стереотипи.

Гендерні стереотипи та гендерні уявлення. Гендерний стереотип як історично сформована модель гендерних відносин. Бінарні опозиції гендерних стереотипів (логічність-інтуїтивність, абстрактність-конкретність, інструментальність-експресивність, влада-підкорення, порядок-хаос, індивідуальність-колективність, сила Я – слабкість Я, активність-пасивність, радикалізм-консерватизм). Поняття андрогінності та фемінності. Вікові особливості гендерних стереотипів. Формування гендерної самосвідомості. Роль соціального оточення та інститутів виховання. Психосексуальна орієнтація та гендерна поведінка. Трансформація гендерної ідентичності та популяризація андрогінності. Гендерні стереотипи в культурі.

Змістовний модуль 2. Гендерні аспекти функціонування та розвитку соціальних процесів

Тема 6. Гендерні особливості спілкування.

Гендерна специфіка спілкування жінок та чоловіків: історична та соціокультурна обумовленість, відмінності у потребах, орієнтаціях, комунікації, типи поведінки, розвиток спеціалізованих здібностей, сприйняття представників власної та протилежної статі. Гендерна диференціація у спілкуванні у дитинстві, шкільному віці, молодості та зрілості. Гендерні особливості обрання партнера по комунікації: диференціація у спілкуванні, статева консолідація, комунікативна компетентність, коло та інтенсивність спілкування. Стили спілкування: особливості лінгвістичних конструкцій, невербальна складова, деталізація, стратегія. Гендерна обумовленість інтенсивності спілкування.

Тема 7. Гендерна обумовленість діяльності.

Гендерна специфіка обрання професії. Специфіка розвитку ринку праці кінця XIX – початку XX ст. Трансформація співвідношення гендерних та професійних ролей. Зв'язок між тендером та обранням професії: детермінація психологічними та соціокультурними процесами, соціальним оточенням. Гендерний розподіл професій у суспільстві. Горизонтальна та вертикальна сегрегація. Фемінізація та маскулінізація професій. А.Гольденвейзер – залежність між тендером та видом діяльності. Загальне положення жінок на ринку праці. Гендерні особливості адаптації до професійної діяльності. Вплив гендеру на обрання типу кар'єрного зростання. Гендерний аспект засвоєння та виконання професійних ролей.

Тема 8. Гендерні уявлення у національних культурах.

Інтегральний узагальнений образ чоловіків та жінок у народній культурі. Особливості історичного розвитку та типу суспільства. Поняття про жіноче тат чоловіче «призначення» у народній культурі. Гендерне маркування у народних прислів'ях та приказках: розподіл ролей, очікувана поведінка, права та обов'язки у побуті, вихованні дітей, участь у професійній діяльності. Гендерні аспекти народних казок. Конструювання образу народного героя-антигероя. Гендерне забарвлення народної творчості (іграшки, посуд, одяг тощо): символізація, зв'язок із міфологією, механізми трансляції традицій та досвіду. Співвіднесення участі чоловіків та жінок в культурному житті суспільства. Чоловіча та жіноча творчість.

Тема 9. Гендерна ідентифікація.

Поняття ідентичності та гендерної ідентичності в соціології. Гендерна ідентичність та статева ідентичність. Конструювання гендерної ідентичності. Образи мужності та жіночості в суспільствах різного типу. Гендерна соціалізація та її модифікації. Конструювання ненормативної гендерної ідентичності. Теорії пояснення гомосексуальності. Відображення гомосексуальних відносин у різних типах культур. Детермінанти формування ненормативної гендерної ідентичності у сучасних суспільствах. Толерантність та гомофобія. Усвідомлення ненормативної гендерної ідентичності. Законодавче регулювання одностатевих відносин. Діяльність громадських організацій.

Тема 10. Гендерна поляризація.

Поняття маскулінності та фемінності в соціогуманітарних науках. Гендерна нейтралізація. Андроцентризм та феміноцентризм. Зв'язок між біологічною статтю та тендером. Формування взаємовиключних сценаріїв та картин світу. Концепції викривлення та патологічного розвитку особистості за шкалою маскулінності-фемінності. Конструювання маскуліної гендерної ідентичності (М. Кімел). Маскулінність як владні відносини та її прояв у культурі. Комплекс маскулінності у жінок (К. Хорні). Соціальний захист чоловіків та жінок. Чоловіча та жіноча дискримінація. Гендерна деполаризація. Фемінність та маскулінність у радянській культурі. Образ «радянського чоловіка» та «радянські жінки» в культурі.

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Вступ до навчальної дисципліни «Гендерні дослідження».	2	2	один раз на 2 тижні
2	Гендеризація родини.	2	2	один раз на 2 тижні
3	Гендерна соціалізація дітей.	2		один раз на 2 тижні
Разом		6	4	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Гендерна проблематика в соціологічних дослідженнях. План. 1. Гендерний дискурс к класичній соціологічній теорії. 2. Виникнення фемінізму як соціальної теорії. 3. Марксизм та гендерна теорія. 4. Психоаналіз та його вплив на гендерну теорію. 5. Сучасні напрямки розвитку гендерної теорії.	2	2	один раз на 2 тижні
2	Гендерна поляризація. План. 1. Поняття маскулінності та фемінності у соціогуманітарних науках. 2. Конструювання маскулінної гендерної ідентичності (М.Кіммел). 3. Комплекс маскулінності у жінок. 4. Фемінність та маскулінність у радянській культурі.	2	2	один раз на 2 тижні
3	Тема. Гендерна ідентифікація. План. 1. Поняття ідентичності та гендерної ідентичності в соціології. 2. Конструювання гендерної ідентичності. 3. Конструювання ненормативної гендерної ідентичності. 4. Теорії пояснення гомосексуальності. 5. Відображення гомосексуальних відносин у різних типах культур.	2		один раз на 2 тижні
Разом		6	4	

3. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	1. Місце і соціальний статус чоловіка і жінки в сучасному українському суспільстві. 2. Проблеми паритетної демократії та потреба гендерних перетворень в Україні.	20	22
2	1. Завдання та діяльність міжнародних організацій в сфері гендерних досліджень. 2. Відтворення гендерних та рольових стереотипів у ЗМІ та громадській думці.	20	22
3	1. Концепція соціальної андрогінії. 2. Обмеження традиційних гендерних ролей.	20	21
4	1. Гендерна сегрегація на ринку праці. 2. Гендерний аспект та економічна вартість домашньої праці.	18	21
Разом		78	86

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування Тести Виконання самостійної роботи Виконання завдання у системі moodle znu	Семінарське заняття 1 Виконання завдання до семінару у системі moodle znu Тестування у системі moodle znu Виконання самостійної роботи	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	20
2	Опитування Тести Виконання самостійної роботи Виконання завдання у системі moodle znu	Семінарське заняття 2 Виконання завдання до семінару у системі moodle znu Тестування у системі moodle znu Виконання самостійної роботи	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте	20

			<p>Відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	
3	<p>Опитування</p> <p>Тести</p> <p>Виконання самостійної роботи</p> <p>Виконання завдання у системі moodle znu</p>	<p>Семінарське заняття 3</p> <p>Виконання завдання до семінару у системі moodle znu</p> <p>Тестування у системі moodle znu</p> <p>Виконання самостійної роботи</p>	<p>5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	20
Усього за змістові модулі	3			60

5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	0,5 балів за кожен правильну відповідь. На проходження тесту дається 40 хвилин і одна спроба	15
	Теоретичне завдання	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	5 балів. Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь – 5 балів . Неповна відповідь з неточностями або нерозкриттями частини питання – 3-4 бали . Неповна і нелогічна відповідь – 1-2 бали .	5
	Індивідуальне завдання	Проведення аналізу художнього твору із виділенням базових гендерних стереотипів одного з головних героїв та їх структурним аналізом. Вимоги до роботи розміщені на сторінці курсу у системі moodle.	20-18 – наявні всі вихідні умови завдання, представлені графічний вигляд та хід всіх розрахунків з кінцевим результатом, зазначена та обґрунтована правильна відповідь на нього; 17-14 – завдання розв'язано частково; обрана менша кількість критеріїв, ніж зазначена в умовах, є логічна та/або розрахункові помилки в ході розв'язання завдання; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 – робота неповна, містить доатстньо кількість логічних та розрахункових помилок, правильна відповідь не визначена; 4-1 – робота представлена лише вихідними умовами та декількому базовими розрахунками.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. / Л. О. Шевченко, Ю. В. Кобікова, І. В. Ламаш та ін. Київ, 2015. 148 с.
2. Гендерні дослідження : збірка. Київ, 2015. 228 с.
3. Жуковська Г. Г., Левченко К. Б., Остапенко О. О., Сулова О. І. Гендерна політика в нормативно-правових документах. Ч. 1 / за заг. ред. К. Б. Левченко. Київ, 2020. 186 с.
4. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація : посіб. для експертів і експерток аналітичних центрів. Київ : SIDA, 2014. 65 с.
5. Основи гендерного аналізу : конспект лекцій / уклад. Ю. М. Савельєва. Суми : Сумський державний університет, 2023. 37 с.
6. Шевченко З. В. Соціально-філософські проблеми гендеру та фемінізму : навч.-метод. посіб. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2022. 130 с.

Додаткова:

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? : посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. Київ : Дух і Літера, 2015. 380 с.
2. Гендерні дослідження: прикладні аспекти : монографія / за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2013. 448 с.
3. Гендерні студії у вищій школі: сучасні виклики та досягнення : матеріали Всеукр. наук.-пед. підвищ. кваліф. (м. Львів, 5 вересня - 16 жовтня 2022 р.). Одеса : Гельветика, 2023. 120 с.
4. Дерев'яно В. В. Пізнавальні стратегії соціологічного дослідження взаємообумовленості гендерної ідентичності і діяльнісного потенціалу людини. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки*. 2012. Вип. 17. С. 36–43.
5. Котова-Олійник С. В. Гендерні відносини як об'єкт соціально-філософського дослідження. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2012. Вип. № 51. С. 133–142.
6. Образ, тіло, порядок. Гендерні дослідження в міждисциплінарному спектрі : антологія / пер. з англ. та нім. ; за ред.: К. Міщенко, С. Штретлінг. Київ : Медуза, 2014. 232 с.
7. Ткалич М. Г. Гендерна психологія : навч. посіб. 2-ге вид., випр., допов. Київ : Академвидав, 2016. 256 с.
8. Фурманкевич Н. До проблеми аналізу гендерних досліджень у соціальній комунікації: теоретичний аспект. *Теле- та радіожурналістика* : збірник наукових праць / редкол.: В.В. Лизанчук (голов. ред.) та ін. Львів, 2016. № Вип. 15. С. 79–87.
9. Харченко О. І. Гендерні дослідження у соціології : спроба диференціації. *Вісник Львівського університету. Серія соціологічна*. 2011. Вип. 5. С. 205–211.

10. Інформаційні ресурси

1. Affective Worldmaking : Narrative Counterpublics of Gender and Sexuality / S. Schultermandl, J. Aresin, S. S. P. Whybrew, D. Simic (eds.). Bielefeld : transcript, 2022. 236 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056184.pdf>.
2. Briggs R. A., George B. R. What Even Is Gender?. London : Routledge, 2023. 196 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0055839.pdf>.
3. Clemens C. L. Introduction to Women's & Gender Studies. The Pennsylvania Alliance for Design of Open Textbooks, 2023. 180 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0055833.pdf>.
4. Gender in Focus : Identities, Codes, Stereotypes and Politics / A. Zamfira, C. de Montlibert, D. Radu (eds.). Opladen : Verlag Barbara Budrich, 2018. 370 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050527.pdf>.
5. Gender Roles in the Future? Theoretical Foundations and Future Research Directions / edited by A. H. Eagly, S. Sczesny. Lausanne : Frontiers Media SA, 2019. 247 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051296.PDF>.
6. Measuring Gender Equality : A Multidisciplinary Analysis of Some EU Countries / E. di Bella, S. Fachelli, P. Lopez-Roldan [et al.] (eds.). Cham : Springer, 2023. 205 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi77/0057418.pdf>.
7. Nielsen H. B. Feeling Gender : A Generational and Psychosocial Approach. London : Palgrave Macmillan, 2017. 336 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051241.pdf>.

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

y_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

[\(061\) 227-12-76](tel:+380612271276)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>